

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 14 stycznia 2025 r.

Pozycja 5

POSTANOWIENIE

z dnia 8 stycznia 2025 r.

Sygn. akt P 2/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bartłomiej Sochański – przewodniczący
Krystyna Pawłowicz – sprawozdawca
Stanisław Piotrowicz
Justyn Piskorski
Rafał Wojciechowski,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 stycznia 2025 r., pytania prawnego Naczelnego Sądu Administracyjnego,

„[c]zy art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187 ze zm.) w związku z § 14 i § 15 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. Nr 113, poz. 661) w wersji ww. przepisów rozporządzenia obowiązującej do dnia 19 października 2019 r. w zakresie, w jakim ogranicza prawo własności nieruchomości poprzez dopuszczenie ujęcia nieruchomości jako zabytku nieruchomego w wojewódzkiej ewidencji zabytków, bez zapewnienia właścicielowi gwarancji ochrony prawnej przed dokonaniem takiego ograniczenia, jest zgodny z art. 64 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 20 marca 1952 r. (Dz.U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175 ze zm.)”,

p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. W postanowieniu z 6 grudnia 2022 r., sygn. akt II OSK 3843/19, Naczelny Sąd Administracyjny (dalej: pytający sąd) wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem

prawnym, „[c]zy art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 ze zm.; dalej: ustawa o zabytkach) w związku z § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. Nr 113 poz. 661; dalej: rozporządzenie) w wersji ww. przepisów rozporządzenia obowiązującej do dnia 19 października 2019 r. w zakresie, w jakim ogranicza prawo własności nieruchomości poprzez dopuszczenie ujęcia nieruchomości jako zabytku nieruchomego w wojewódzkiej ewidencji zabytków, bez zapewnienia właścicielowi gwarancji ochrony prawnej przed dokonaniem takiego ograniczenia, jest zgodny z art. 64 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 20 marca 1952 r. (Dz.U. z 1995 r. Nr 36 poz. 175 ze zm.; dalej: Protokół nr 1)”.

2. W piśmie z 21 marca 2023 r. Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o stwierdzenie, że art. 22 ust. 2 ustawy o zabytkach w związku z § 14 i § 15 rozporządzenia w brzmieniu ww. przepisów rozporządzenia obowiązującym do dnia 19 października 2019 r. w zakresie, w jakim ogranicza prawo własności nieruchomości przez dopuszczenie ujęcia nieruchomości jako zabytku nieruchomego w wojewódzkiej ewidencji zabytków, bez zapewnienia właścicielowi gwarancji ochrony prawnej przed dokonaniem takiego ograniczenia jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz z art. 1 Protokołu nr 1.

3. W piśmie z 23 marca 2023 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniósł o stwierdzenie, że art. 22 ust. 2 ustawy o zabytkach w związku z § 14 i § 15 rozporządzenia w brzmieniu ww. przepisów rozporządzenia obowiązującym do 19 października 2019 r. jest zgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz z art. 1 Protokołu nr 1.

4. W piśmie z 18 lipca 2023 r. Prokurator Generalny wniósł o stwierdzenie, że art. 22 ust. 2 ustawy o zabytkach w związku z § 14 i § 15 rozporządzenia w brzmieniu ww. przepisów rozporządzenia obowiązującym do 19 października 2019 r. w zakresie, w jakim ogranicza prawo własności nieruchomości przez dopuszczenie ujęcia nieruchomości jako zabytku nieruchomego w wojewódzkiej ewidencji zabytków, bez zapewnienia właścicielowi gwarancji ochrony prawnej przed dokonaniem takiego ograniczenia, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz o umorzenie postępowania w pozostałym zakresie.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył co następuje:

Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) do rozpoczęcia rozprawy sąd, który przedstawił Trybunałowi pytanie prawne, może je wycofać. Sąd pytający w postanowieniu z 25 marca 2024 r. cofnął pytanie prawne.

W myśl art. 59 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK cofnięcie pytania prawnego powoduje konieczność umorzenia postępowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.